

Het Jaagpadvraagstuk (een analyse van de Fietzersbond Regio Leiden, 9-2026)

Zoals bekend zijn op het Jaagpad in Leiderdorp recentelijk aan twee (eigenlijk drie) kanten “slinger”-hekken geplaatst.

De reden voor deze maatregel is terug te vinden in de beantwoording van raadsvraag 2026-032 van 20 Augustus 2026.

De Fietzersbond (Regio Leiden) heeft na lezing hiervan grote moeite met de plaatsing van genoemde hekken. Een analyse.

Samenvatting

In het algemeen geldt dat permanente hekken op fietspaden die het fietsverkeer in de weg staan juridisch misschien niet geheel verboden zijn, maar uit oogpunt van fietscomfort zeer ongewenst en uit oogpunt van fietsveiligheid stellig af te raden. En zeker op het veel gebruikte Jaagpad.

Die hekken leiden ertoe dat

- gebruikers van buitenmaatfietsen (bv. bakfietsen) naar de Achthovenerweg worden gedirigeerd;
- fietsers ongemakkelijke capriolen moeten uithalen, maar waarbij de snelheid op het hele fietspad niet noemenswaardig zal dalen;
- de vraag rijst of die obstakels in avond niet gevaarlijk zijn.

De Fietzersbond moet concluderen dat

- die hekken voor fietsers op het Jaagpad geen voordeel (m.n. betreffende de veiligheid) bieden (zijnde het doel van dergelijke hekken);
- een deel van de fietsers nagenoeg gedwongen wordt een niet ongevaarlijk overstap naar de Achthovenerweg te maken, op een punt waar 60km/h wordt gereden;
- en zich daarmee moeten voegen bij het voor fietsers risicovolle vrachtverkeer;
- dergelijke hekken op fietspaden niet passen in de (CROW) regelgeving (fietspaden horen obstakelvrij te zijn);
- dat hier de veiligheid van heel wat fietsers en de geldende regelgeving ondergeschikt is gemaakt aan het woongenot van in aantal beperkte bewoners aan het Jaagpad.

De Fietzersbond stelt een aantal eenvoudige snelheid verlagende maatregelen alsmede regelmatig onderhoud van “het groen” voor en hoopt dat de hekken zo snel mogelijk verdwijnen.

Het karakter van het Jaagpad

Het fietspad vormt langs de Rijn een belangrijke fietsverbinding tussen Alphen aan de Rijn en de Leidse regio. Dat geldt niet alleen voor recreanten (het pad vormt onderdeel van het fietsknooppuntennetwerk) maar vooral ook voor het woon-werkverkeer (denk aan Baanderij en zelfs aan het Bio-Science Park in Leiden). Een veilig en gemakkelijk (“comfortabel”) fietspad is ter plekke dan ook eerder noodzaak dan luxe. Comfortabel houdt in onze visie onder meer in, dat de fietsers zonder “verrassingen” en bij normale alertheid het fietspad kunnen berijden. Dus zonder obstakels.

Qua regelgeving is het Jaagpad een onverplicht fietspad. En dat betekent dat niet iedere tweewieler er gebruik van mag maken (klassieke fietsen, e-bikes met ondersteuning tot 25km/h, snorscooters met uitgeschakelde motor).

De gemeente lijkt fatbikes als een bijzondere categorie te zien. Dit zou onterecht zijn, omdat niet de uiterlijke verschijningsvorm van een tweewieler maatgevend is, maar de technische specificaties. Een fatbike is juridisch gezien een e-bike. Een speed-pedelec daarentegen (toegestane ondersteuning 45km/h, dus vallend in de categorie brommer) met de uiterlijke verschijningsvorm van een e-bike mag dus niet over het Jaagpad. Een racefiets, zijnde een gewone fiets, daarentegen wel.

Obstakels op een fietspad?

Dit wordt ook ondersteund door het CROW. In haar publicatie *Leidraad Toegankelijkheid* (2 -2026) wordt als “richtlijnen voor de gehele openbare ruimte” (p. 27) het volgende geadviseerd:

“Neem de volgende punten mee in het ontwerp om te zorgen dat een object geen obstakel wordt:

- *Het object heeft een functie en is bruikbaar.*
Maak het object visueel contrasterend ten opzichte van de ondergrond en zorg dat een taststok niet onbedoeld kan blijven haken onder het object.
- *Het object belemmert de bruikbaarheid van de openbare ruimte niet ..... “*

In de publicatie *Veilige Infrastructuur* van het Kennisnetwerk SPV (van CROW) wordt nog duidelijker aangegeven dat obstakels moeten worden vermeden (p. 12):

Een ‘voldoende veilig’ fietspad voldoet aan de volgende ontwerpprincipes (Tabel 4):

Ontwerpprincipe	Toelichting
1. Geen obstakels	Paaltjes en andere obstakels, zoals varkensruggen bij wegversmalingen, moeten zo veel mogelijk worden vermeden. Alleen als de noodzaak is aangetoond, bijvoorbeeld vanwege een brug die niet op het gewicht van motorvoertuigen is ontworpen, kunnen paaltjes worden geplaatst.
2. Visuele geleiding	Veel enkelvoudige fietsongevallen gebeuren doordat een fietser van het fietspad af raakt en tegen een trottoirband botst of in de berm

Obstakels met een tijdelijk karakter (omleidingen) of stremming voor het autoverkeer (paaltjes) zijn wel toegestaan, maar daar worden bijzondere eisen aan gesteld (evenals aan hekken).

Uitzonderingen, die ook wij acceptabel achten, zijn “slinger”hekken op fietspaden die fietser bij een gevaarlijk punt – bv. onoverzichtelijke kruising - dwingen hun snelheid drastisch te verlagen.

Kortom, permanente hekken op fietspaden die het fietsverkeer in de weg staan zijn juridisch misschien niet geheel verboden, maar uit oogpunt van fietscomfort zeer ongewenst en uit oogpunt van fietsveiligheid stellig af te raden.

De geplaatste hekken

Wij willen niet onvermeld laten dat de openingen van de hekken “veilig” geplaatst en afgeschermd zijn om als slingerende fietser niet in het water te geraken.

En wij geloven zonder meer dat deze conform de aangehaalde CROW-richtlijnen uitgevoerd zijn. Dit zijn overigens uitvoeringsrichtlijnen en geen plaatsingsrichtlijnen.

Te verwachten effecten

De gevolgen zijn in dit geval niet moeilijk te overzien.

- Ten eerste wordt het fietsers met buitenmaatfietsen vrijwel onmogelijk gemaakt langs de hekken te komen. Dat geldt in het bijzonder voor lastenfietsen – waaronder bakfietsen die vaak door ouders met jonge kinderen worden gebruikt - en driewielers.
Wij vragen ons af of het college deze categorie tweewielers op het oog heeft, daar waar gehoopt wordt dat naar de Achthovenerweg zal worden uitgeweken?
- Hierdoor worden in elk geval deze fietspadgebruikers gedwongen hun weg op de rijweg te vervolgen; die overigens erom bekend staat voor fietsers niet erg veilig te zijn, immers een weg met veel bovenlokaal vrachtverkeer. Met verder de ongelukkige omstandigheid dat zich de overgang nog net in het 60-km gedeelte van de Achthovenerweg bevindt.
- Verder zal de snelheid vlak bij de hekken (drastisch) dalen, waardoor (intuïtief geschat) op slechts 10% van het hele traject langzamer zal worden gereden. Voor de rest van het fietspad zal de gebruiker op zijn /haar gewenste snelheid rijden. Hierbij teken we meteen aan, dat die “gewenste” snelheid sterk afhankelijk is van het type tweewieler en diens bestuurder (zoals bekend, een landelijk probleem; denk aan opgevoerde ebikes en met name de fatbike-variant).
- Een vierde punt is de zichtbaarheid. De kleuren zijn wel passend gekozen, maar of de hekken door de omliggende straatverlichting s ‘nachts voldoende zichtbaar zijn, is voor ons een open de vraag.

Al met al ziet de Fietzersbond geen verbeteringen voor fietsers door de geplaatste slingerhekken (waarvoor zij op een fietspad bedoeld zijn) . Het tegendeel is het geval.

Bewoners aan het Jaagpad

Aan het profiel van het fietspad blijkt een juridisch aspect te zitten. Enige jaren terug is de strook naast het fietspad aan bewoners te koop aangeboden. Hoewel begrijpelijk uit hun oogpunt, maar onder de huidige omstandigheden zou een dergelijke verkoop waarschijnlijk niet meer hebben plaatsgevonden (mede a.g.v. bredere en “buitenmaat”-fietsen, hogere fietsintensiteit etc.). Het terugbrengen van de oorspronkelijke eigendomsverhouding is weliswaar niet onmogelijk, maar eigenlijk ondoenlijk.

Dat bewoners het nu niet fijn vinden direct achter hun tuin(hek) een gestage stroom fietsers langs te zien komen is goed invoelbaar. Maar in hoeverre dat tot risicovolle situaties, of erger, ongelukken leidt is ons niet bekend. De bewoners melden wel, althans volgens het college, “ervaren onveiligheid”. Wordt hier overigens een subjectieve (dus persoonlijke) ervaring of een objectieve (op feitelijke gebeurtenissen gebaseerde) ervaring mee bedoeld?

Verder is een “oneigenlijk gebruik” (dixit college) van het Jaagpad voor de Fietzersbond niet goed voorstelbaar, tenzij niet toegestane tweewielers er gebruik van maken (bv. snorscooters met motor aan, speed-pedelec-rijders of brommers).

In deze samenhang wordt overigens ook gesteld: “Bewoners van het Jaagpad/Achthovenerweg moeten via de Jaagpadzijde naar buiten wanneer zij willen wandelen of fietsen” Dit ontgaat ons volledig, omdat alle woningen over een ingang aan de straatzijde beschikken.

Onderhoud Jaagpad

Wij constateren ondertussen, dat bewoners de rooilijn met groen “oprekken”, althans er niet voor zorgen dat het fietspad over de volle breedte kan worden benut (foto’s). En het fietspad is al zo smal.

Is het niet gebruikelijk dat naast een fietspad enige “uitwijk”ruimte beschikbaar is? Het CROW beveelt minimaal 50cm aan.

Bovendien worden fietsers met overhangende boomtakken geconfronteerd. Die vormen voor hen niet alleen een belemmering, maar zijn in het donker ronduit gevaarlijk vanwege het plotselinge noodzakelijke uitwijkgedrag, en in dit geval richting water ...

Met andere woorden kan de gemeente ervoor zorgen dat de rooilijn van groen vrij gehouden wordt?

Concluderend

- De Fietzersbond ziet voor fietsers op het Jaagpad geen voordeel (m.n. betreffende de veiligheid) in het plaatsten van slinger-hekken (zijnde het doel van dergelijke hekken in het algemeen).
- In tegendeel, een deel van de fietsers wordt hiermee nagenoeg gedwongen een niet ongevaarlijk overstap te maken naar de Achthovenerweg, op een punt waar 60km/h wordt gereden;

- en zich te voegen in het voor fietsers risicovolle vrachtverkeer.
- Dergelijke hekken op fietspaden moeten als obstakels worden beschouwd en passen niet in de (CROW) regelgeving (fietspaden horen obstakelvrij te zijn).
- Hier is kennelijk de veiligheid van heel wat fietsers en de geldende regelgeving ondergeschikt gemaakt aan het woongenot van in aantal beperkte bewoners aan het Jaagpad.

Wat nu?

Het Jaagpad zelf is natuurlijk geen toonbeeld van een goed berijdbaar fietspad. Dat leidt ertoe dat de meeste fietsers – zo schatten wij dat in – hun gedrag (snelheid) aanpassen. Helaas zal niet iedereen zich verantwoord gedragen, wat overigens voor andere fietsers ter plaatse risicovoller is dan voor de bewoners.

Wij kunnen ons voorstellen dat de volgende maatregelen de situatie op het Jaagpad kunnen verbeteren:

- een extra bord onder het fietspadbord (G13) met als tekst: “Dus geen brommers en scooters”;
- snelheid werende ingrepen zoals 3 of 4 korte stukken met passende asfalt patronen (“street print”);
- wellicht met precies daartussen in enkele witte dwarsstrepen, van dikke verf;
- aan het begin van het Jaagpad witte tekst op het asfalt: “smal fietspad!”;
- regelmatig onderhoud van “het groen” langs en boven het fietspad.

Maar de hekken moeten, wat de Fietzersbond betreft, zo snel mogelijk verdwijnen.